

8.1.2016

Ympäristöministeriö

merja.saarnilehto@ymparisto.fi
riitta.levinen@ymparisto.fi
mervi.mattila@ymparisto.fi

**Kiinteistöliiton kommentteja Ympäristöministeriön muistioihin linjauksiksi EU:n
Komission toimintasuunnitelmaan kiertotaloudesta**

Viite: Muistio-luonnokset / YM/YSO / 7.1.2016 ja 21.12.2015

Suomen Kiinteistöliitto ry kiittää mahdollisuudesta kommentoida kiertotalouspaketin kantojen valmistelua. Kommentit ja näkökannat koskevat lähinnä asumisen ja rakentamisen alueita.

Kommentit luonnoksiin

- 1) Kiinteistöliitto pitää Komission joulukuussa julkaisemaa uudistettua kiertotalousaloitetta syksyn 2014 aloitetta realistisempänä ja toimeenpanokelpoisempänä.
- 2) Jatkovalmistelujen yhteydessä tulee esille kuitenkin paljon asioita, joihin tulee kohdistaa erityistä huomiota. Kiertotaloudesta ei tule tehdä kritiikittä asiaa, jolle alistetaan kaikki muut talouden ja yhteiskunnan asiat. Kaikissa valmisteluissa on huolehdittava siitä, että kokonaisvaltainen kustannustehokkuus ja ekologinen tehokkuus on huomioitu. Karkeasti ottaen ei tarvita kierrätystä, joka tuhlaa enemmän resursseja kuin säästää.
- 3) Edelliseen liittyen kyse on osin myös arviointitavasta: mitä otetaan huomioon vaikutusarvioita tehtäessä. Esimerkiksi tulevana vuosina mahdollisesti kuluttajien harjoittama kuluttajapakkausten huolellinen pesu ja mahdolliset erilliset kuljetustoimenpiteet olisi huomioitava lopullisia arvioita tehtäessä. Onkin huolellisesti punnittava, minkälaisia velvoitteita ja markkinoita vaivalloisesti kierrätettäville tuotteille luodaan. Hankalin malli kokonaisuuden kannalta olisi se, että kuluttajat velvoitettaisiin toimintamalleihin, joissa kuluttaja maksaa materiaali- ja kierrätyskulut kahteen kertaan, ensin tuotteiden hinnoissa ja sitten kuluttajien omilla käsittelytoimenpiteillä (ml. jätehuollon kustannukset).

8.1.2016

- 4) Kiertotalouspaketin myötä tulisi pyrkiä keskittymään yleisen tavoitteenasettelun lisäksi erityisesti konkreettisiin materiaalikiertoa ja kestäväää kehitystä edistäviin asioihin. On tärkeää edistää kiertotalouspaketilla kiertotalouden / kierrätyksen liiketoimintaedellytyksiä ja lisätä omalta osaltaan markkinoiden toimintaedellytyksiä. Edellytysten ja tiedonvälityksen tukeminen voivat olla tärkeällä sijalla, koska markkinaehtoisesti kiertotalouden kannalta välttämättömiä kulmakiviä ei ”markkinoille” synny. Suomen tapauksessa erityishaaste on maan suuruus ja harva asutus. Tämä on Suomen politiikkaa formuloitaessa aina huomioitava.
- 5) Kiertotalouspaketin ajattelumalli ja tavoitteenasettelut tuntuvat olevan ristiriidassa viime vuosien kuluttajamarkkinoiden tuotteiden elinkaarikehityksen kanssa. Monissa kuluttajatuotteissa, esim. kodinkoneet, kalleimmankin hintaluokan tuotteet tuntuvat kestävän käytössä selvästi vähemmän aikaa kuin vaikkapa esim. 10 – 15 vuotta sitten. Toki kierrätysjärjestelyt ovat parantuneet tällä välillä.
- 6) Ympäristöministeriön muistiossa kohdassa 2. pidetään Kiertotalouspaketin tavoitteenasettelua selkeänä ja tervetulleena, sillä siinä painotetaan toimintamallien uudistamista, kuten kestäväää tuotesuunnittelua. Kiinteistöliiton mielestä tältä osin linjaus on perusteltu, mutta esille nousee kysymys, millä keinoin tuotesuunnitteluun, markkinointiin sekä kuluttajien preferensseihin pystytään vaikuttamaan? Asia on erittäin monisäikeinen ja lainsäädäntöteitse vaikuttaminen on vaikeaa.
- 7) Kiinteistö- ja rakennusallalla painitaan asumisen kustannusten nousua vastaan. Tässä yhteydessä voi nousta esille tekniikoita ja materiaalivalintoja, jotka kierrätyksen ja materiaalitehokkuuden näkökulmasta eivät ole pitkällä aikavälillä järkeviä. Näiden seikkojen huomioiminen kilpailutuksissa ja markkinoiden kysynnän ja tarjonnan tasapainon määrittämisessä saattaa olla vielä hyvin vaillinaista.
- 8) Rakennus- ja purkujätteen kierrätysasteen nostaminen on Suomen keskeinen haaste tulevana vuosina. Ympäristöministeriö valmisteli laajana työryhmätyönä Rakentamisen materiaalitehokkuuden edistämishjelman vuonna 2014. Siinä on suuri joukko toimenpiteitä, joilla pitkän aikavälin materiaalitehokkuutta voidaan parantaa. Toimenpidetarpeita on mm. suunnittelussa, koulutuksessa ja markkinoiden luomisessa.

8.1.2016

- 9) EU-maiden suoriutumista jäte- ja kierrätysasioissa vertailtaessa esille nousee voimakkaasti se, miten suuret poikkeamat eri jäsenmaiden käytäntöjen välillä vallitsee. Eittämättä mieleen tulee ajatus, että tällaisen maajoukon ohjaaminen yhdellä politiikka-arsenaalilla on vähintään haastava tehtävä. Toisaalta monien suurtenkin jäsenmaiden isot jätteiden kaatopaikkasijoitusosuudet ja matalat kierrätysasteet tarjoavat lähtökohtaisesti myös valtavat mahdollisuudet edistyä nykytilanteesta. Ja hyödyt tästä leviäisivät laajasti koko EU:n alueelle.

Suomen Kiinteistöliitto ry

Jukka Kero
Pääekonomisti

Minna Anttila
Lakimies

Suomen Kiinteistöliitto ry
Annankatu 24
00100 Helsinki
Puh. (09) 1667 6761
Faksi (09) 1667 6400

Y-tunnus 0307769-5
Nordea 127030-60512
IBAN FI3612703000060512
BIC NDEAFIHH

www.kiinteistoliitto.fi
www.taloyhtio.net